

Inleiding/brochure

- ‘Gij hebt mij bekleed met een mantel van trouw’, een prachtige naam voor een belangrijke brochure.
- Een brochure die ingaat op een momenteel levendige maatschappelijke discussie. Tv-programma’s, kranten, sociale media.
Het debat over de informele zorg is in volle gang.
De aanleiding voor deze discussie over informele zorg en ondersteuning is de hervorming van de langdurige zorg.
- Deze hervorming is nodig, daar zijn drie argumenten voor:
 - 1 een betere kwaliteit van zorg en ondersteuning;
 - 2 De houdbaarheid van de zorg en als laatste
 - 3 een meer betrokken samenleving.
- Maar ook de opvattingen over de zorg zijn veranderd. Mensen willen het liefst zo lang mogelijk thuis blijven.
- Dit vraagt een forse omslag, waarbij de hoofdvraag is in wat voor samenleving we willen leven.
- De staatssecretaris pleit voor een betrokken samenleving. Een samenleving waarin het normaler is dat je naar elkaar omkijkt en voor elkaar zorgt. Dat vraagt om een andere inrichting van de verzorgingsstaat.
- Een samenleving met een goede balans tussen informele ondersteuning en zorg, tussen wat mensen voor elkaar doen, en de formele zorg.
- Niet alleen omdat het welbevinden van mensen wordt vergroot, de zorgkosten drukt maar vooral ook omdat het welbevinden van mensen vergroot.
- In de media wordt de oproep van de staatssecretaris vaak uit zijn verband gerukt. Alsof mensen de professionele zorg over moeten nemen.
- Maar het gaat erom dat mensen bewuster kijken naar wat ze kunnen doen voor hun naasten.
- Een buurvrouw, die ook even wat boodschapjes voor jou doet, als ze naar de supermarkt gaat.
- Gelukkig zijn er al heel veel mensen in ons land die liefdevol zorgen voor een naaste. 2,6 miljoen mantelzorgers die intensief en /of langdurig voor een ander zorgen. Dat van grote waarde. Mantelzorg is vaak geen keuze;

men vindt de geboden hulp vaak ook niet "bijzonder" maar "vanzelfsprekend".

- Waar we voor moeten zorgen is dat deze mantelzorgers het goed kunnen volhouden en niet overbelast raken.
- We willen ook een samenleving, waarin mantelzorgers als dat mogelijk is, eerst steun krijgen van de omgeving (familie, vrienden, maatschappelijke organisaties, en ook kerken).
- We weten namelijk, en de kerk als geen ander, dat als mensen zorg met elkaar delen het als minder belastend wordt ervaren.
- De brochure gaat daar heel mooi op in door aandacht te vragen voor gerichte ondersteuning en bemoediging van mantelzorgers door kerken.

- Als dat niet lukt, met alleen steun van de omgeving, of als de steun niet voldoende is, dan zorgt de overheid voor goede ondersteuning. We laten niemand in de kou staan.
- De ondersteuning van mantelzorgers is – op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning – nu al de taak van gemeenten.
- We gaan dat met nieuwe Wmo nog steviger neerzetten.

Rol van kerken

- Zoals gezegd, kerken doen al veel voor de ondersteuning van kwetsbare mensen en mantelzorgers.
- Sowieso hebben zij een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wmo.
- Kerken dragen al eeuwenlang bij aan de gemeenschapsvorming en komen al eeuwenlang op voor kwetsbare mensen. Kerken zijn vaak geworteld in een wijk, hebben veel kennis en weten welke maatschappelijke problemen er spelen achter de voordeur
- Bij de Raad van Kerken zijn 18 kerkgenootschappen aangesloten met een potentieel bereik van maar liefst 6,5 miljoen personen!
- Bij de start van de huidige Wmo in 2007 heeft VWS de waarde van kerken en moskeeën in beeld laten brengen. En gemeenten gewezen op het belang van kennis en netwerken van de kerken. En deze boodschap is nog steeds actueel.
- In de lijn van de Wmo zijn kerken al lang veelvuldig op lokaal niveau actief met vrijwilligers, actief voor mensen met problemen op het gebied van zorg en welzijn.
- Veel kerkelijke vrijwilligers zijn actief in bezoekwerk. Zowel bij mensen thuis, als in zorginstellingen, gevangenissen en in asielzoekerscentra.
- Er zijn 'maatjesprojecten' of 'buddies' waarin vrijwilligers voor langere tijd met iemand optrekken die extra ondersteuning behoeft of die in sociaal isolement verkeert, of die om wat voor reden steun kan gebruiken.
- Ook zijn veel kerkelijke vrijwilligers betrokken bij initiatieven voor terminale en palliatieve zorg, zowel in thuissituaties als in hospices.

- Ik heb daar zelf een mooi voorbeeld van mogen ondervinden.
- Mijn vader was terminaal. De pastor organiseerde huisbezoeken, bij hem, bij mijn moeder en met hen allebei. Dat was een enorme steun voor mijn moeder. Ze heeft er een vriendin aan overgehouden. De kerk is een mooi warm en sociaal netwerk dat voor mijn moeder, naast familie en vrienden heel erg belangrijk is.
- Ik vind dit een voorbeeld, waaruit blijkt wat voor kracht de kerk heeft, in het bereik en ondersteunen van mensen. Vooral het op een hele

natuurlijke manier koppelen van vrijwilligers aan mensen die steun nodig hebben.

- Hierdoor wordt er een sterk netwerk van mensen gevormd, die midden in de maatschappij staan.
- Dat is iets, waar de kerk een ongelooflijk talent in heeft en vooral in deze tijden zeker benut moet worden! Anderen, zoals scholen en welzijnorganisaties kunnen daarvan leren.

- Zoals u wellicht weet, wordt er op het moment een brief opgesteld, in samenwerking met veldpartijen en VNG, met een visie op informele ondersteuning en zorg.
- Uitgangspunten zijn dat informele ondersteuners worden gestimuleerd, dat de informele zorg aansluit bij de formele zorg, maar ook dat de mantelzorgers en vrijwilligers zo goed mogelijk worden ondersteund.
- Zodat zij het zorgen voor een ander zo goed mogelijk volhouden en er voldoening uit blijven halen. Dat draagkracht en draaglast in balans is.
- Bij de uitvoering van deze visie is ook de inzet van kerken zeer gewenst.
- Dat is ook de reden dat wij Kerkinactie actief betrekken bij het opstellen van beleidsbrief informele ondersteuning en zorg.
- De brief ligt nog niet in de kamer maar de brochure ademt wel de geest uit van deze brief.
- De brochure loopt dus eigenlijk al vooruit op de beleidsvisie van de staatssecretaris.
- Ik ben blij dat u kerken gaat stimuleren om zich extra in te zetten voor mantelzorgers. Hiermee wordt de visie van de staatssecretaris voor een deel al realiteit.